

USTAWA
z dnia 29 listopada 1990 r.

o paszportach

Opracowano na podstawie: Dz.U. z 1991 r. Nr 2, poz. 5, z 1997 r. Nr 114, poz. 739, z 2002 r. Nr 62, poz. 557, z 2005 r. Nr 178, poz. 1479.

Art. 1.

Paszport jest dokumentem urzędowym uprawniającym do przekraczania granicy i pobytu za granicą oraz poświadczającym obywatelstwo polskie, a także tożsamość osoby w nim wskazanej w zakresie danych, jakie dokument ten zawiera.

Art. 2.

Ustala się następujące rodzaje paszportów:

- 1) paszport,
- 2) paszport dyplomatyczny,
- 3) paszport służbowy Ministerstwa Spraw Zagranicznych,
- 4) paszport tymczasowy.

Art. 3.

Każdy obywatel polski ma prawo do otrzymania paszportu. Pozbawienie lub ograniczenie tego prawa może nastąpić tylko w przypadkach przewidzianych ustawą.

Art. 4.

1. Paszporty wydaje oraz dokonuje w nich zmian w kraju - wojewoda właściwy ze względu na miejsce pobytu stałego osoby ubiegającej się o paszport, a za granicą - konsul, zwani dalej „organami paszportowymi”.
2. W uzasadnionych przypadkach, gdy przemawia za tym ważny interes osoby uprawnionej do otrzymania paszportu, minister właściwy do spraw administracji publicznej może wydać paszport albo dokonać w nim zmian. Za zgodą ministra właściwego do spraw administracji publicznej wojewoda może wydać paszport albo dokonać w nim zmian z pominięciem właściwości miejscowej.
3. Paszporty dyplomatyczne i paszporty służbowe Ministerstwa Spraw Zagranicznych wydaje, wznawia ich ważność oraz dokonuje w nich zmian minister właściwy do spraw zagranicznych.
4. Do wznawiania ważności paszportów dyplomatycznych i służbowych Ministerstwa Spraw Zagranicznych oraz dokonywania w nich zmian za granicą jest uprawniony konsul.

5. Pasporty tymczasowe wydaje konsul w celu umożliwienia powrotu do kraju obywatelom polskim przebywającym czasowo za granicą, którzy nie posiadają paszportu polskiego, oraz obywatelom polskim przebywającym na stałe za granicą na czas oczekiwania przez nich na doręczenie paszportu wykonanego w kraju.
6. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, określa stanowiska i funkcje, których zajmowanie lub pełnienie uprawnia do otrzymania paszportu dyplomatycznego i paszportu służbowego Ministerstwa Spraw Zagranicznych, a także członków rodzin osób uprawnionych do paszportu dyplomatycznego, którym przysługuje prawo do otrzymania paszportu dyplomatycznego, oraz tryb przechowywania tych paszportów i zakres czynności konsula w sprawach paszportowych. Rozporządzenie powinno w szczególności uwzględniać charakter zajmowanego stanowiska i pełnionej funkcji oraz określać miejsca, w których przechowywane są paszporty.

Art. 5.

1. Pasporty i paszporty tymczasowe wydaje się po przedstawieniu wymaganych dokumentów i uiszczeniu należnych opłat.
2. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia określa, wysokość opłat paszportowych, tryb ich uiszczania oraz warunki i zakres stosowania ulg i zwolnień od tych opłat, a także warunki podwyższania opłat w razie zawinionej utraty paszportu. Rozporządzenie powinno w szczególności określać zróżnicowaną wysokość opłat w zależności od rodzaju paszportu, podmioty uprawnione do korzystania z ulg i zwolnień od opłat oraz sposób ustalenia wysokości opłaty za wydanie nowego paszportu w przypadku, gdy poprzedni został utracony.
3. Wydanie paszportu, o którym mowa w ust. 1, albo dokonanie w nim zmiany za granicą oraz podania składane w tych sprawach podlegają opłatom określonym na podstawie przepisów o funkcjach konsulów.

Art. 6.

1. Wydania paszportu w kraju odmawia się na wniosek:
  - 1) sądu prowadzącego przeciw osobie ubiegającej się o paszport postępowanie w sprawie karnej, postępowanie w sprawie o przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe lub postępowanie cywilne,
  - 2) Prokuratora Generalnego w sprawie osoby ubiegającej się o paszport, co do której podjęto czynności związane z przejęciem ścigania o przestępstwo lub przestępstwo skarbowe popełnione za granicą,
  - 3) organu prowadzącego przeciw osobie ubiegającej się o paszport postępowanie przygotowawcze lub wykonawcze w sprawie karnej o przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub w sprawie o przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe.
2. Wydania paszportu w kraju można odmówić:
  - 1) jeżeli osoba ubiegająca się o paszport nie wykonała obowiązku ustawowego, a zachodzi uzasadniona obawa, że wyjazd za granicę osoby zobowiązanej uniemożliwi wykonanie tego obowiązku i niewykonanie obowiązku znajduje potwierdzenie w orzeczeniu sądu lub decyzji uprawnionego organu,

- 2) w razie prawomocnego skazania osoby ubiegającej się o paszport za przestępstwo popełnione za granicą, o ile czyn podlega w kraju odpowiedzialności karnej,
  - 3) na czas nie dłuższy niż 12 miesięcy, gdy uzyskano, w trybie przewidzianym w umowach międzynarodowych, potwierdzoną informację, że osoba w czasie pobytu za granicą dopuściła się przestępstwa lub wykroczenia z chęci zysku.
3. Przepisy ust. 1 i 2 mają zastosowanie także w przypadkach, gdy przekroczenie granicy następuje na podstawie innych dokumentów niż paszport.

Art. 7.

1. W przypadkach uzasadnionych ważnym interesem osoby ubiegającej się o paszport, mimo istnienia przesłanek uzasadniających odmowę jego wydania, można wydać paszport uprawniający do jednokrotnego wyjazdu za granicę, jeżeli organ, o którym mowa w art. 6 ust. 1, wyrazi na to zgodę.
2. W przypadkach nagłych, związanych z chorobą lub pogrzebem członka rodziny albo potrzebą pilnego leczenia osoby ciężko chorej, paszport wydaje się oraz dokonuje w nim zmiany w terminie do trzech dni po spełnieniu przez osobę ubiegającą się o paszport wymagań określonych w art. 5.
3. W razie ubiegania się o paszport osoby nie posiadającej zdolności do czynności prawnych, wydanie oraz dokonanie zmiany w paszporcie może nastąpić na wniosek przedstawiciela ustawowego tej osoby.
4. W razie ubiegania się o wydanie paszportu przez osobę małoletnią, jest wymagana zgoda obojga rodziców lub opiekunów prawnych, chyba że z orzeczenia sądu wynika, że prawo decydowania w tej sprawie jednemu z rodziców nie przysługuje; w przypadku braku zgodności stanowisk rodziców lub niemożności uzyskania zgody, zastępuje ją orzeczenie sądu opiekuńczego.

Art. 8.

1. Paszport wydaje się na jedną osobę.
2. Paszport może obejmować także dzieci do lat szesnastu, odbywające podróż pod opieką posiadacza paszportu.

Art. 9.

1. Paszport ważny jest przez 10 lat od daty jego wydania.
- 1a. Paszport tymczasowy może być ważny nie dłużej niż 12 miesięcy od daty jego wydania. Przy ustaleniu terminu ważności konsul uwzględnia przeznaczenie tego dokumentu.
2. Utrata ważności paszportu nie pozbawia jego posiadacza prawa przybycia na podstawie tego paszportu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 10.

1. Jeżeli wobec osoby, która posiada paszport, zachodzą okoliczności określone w art. 6 ust. 1, organ paszportowy wydaje decyzję o unieważnieniu paszportu. Unieważnienie paszportu może nastąpić także, gdy zachodzą okoliczności określone w art. 6 ust. 2.

2. Wniesienie odwołania od decyzji o unieważnieniu paszportu nie wstrzymuje jej wykonania.
3. W przypadku wydania decyzji, o której mowa w ust. 1, przysługuje zwrot opłaty paszportowej i innych poniesionych kosztów. Minister właściwy do spraw administracji publicznej w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, zakres oraz tryb zwrotu dokonanych opłat i poniesionych kosztów, uwzględniając w szczególności sposób ustalenia wysokości opłaty podlegającej zwrotowi.

Art. 11.

1. Osoba, wobec której wydano decyzję o unieważnieniu paszportu, jest zobowiązana zwrócić paszport organowi paszportowemu.
2. W razie niewykonania obowiązku, o którym mowa w ust. 1, mają zastosowanie przepisy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Art. 12.

W razie utraty obywatelstwa polskiego przez osobę, której wydano paszport, organ paszportowy wydaje decyzję o unieważnieniu paszportu.

Art. 13.

Od decyzji w sprawach paszportów i paszportów tymczasowych przysługuje odwołanie do ministra właściwego do spraw administracji publicznej.

Art. 14. (skreślony).

Art. 15.

1. Minister właściwy do spraw administracji publicznej sprawuje zwierzchni nadzór nad sprawami paszportowymi.
2. Minister właściwy do spraw zagranicznych sprawuje nadzór nad paszportami dyplomatycznymi i paszportami służbowymi Ministerstwa Spraw Zagranicznych.
3. Minister właściwy do spraw administracji publicznej w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zagranicznych określi, w drodze rozporządzenia, wzory oraz tryb wydawania paszportów, dokumenty wymagane do ich otrzymania, a także tryb postępowania funkcjonariuszy Straży Granicznej w przypadku ujawnienia w czasie kontroli granicznej wad w paszportach. Rozporządzenie powinno w szczególności uwzględniać zróżnicowanie składanych dokumentów w zależności od rodzaju paszportu, o który osoba się ubiega, sposób składania podania o wydanie paszportu oraz określać osoby uprawnione do jego odbioru.

Art. 16.

1. Paszporty służbowe zachowują ważność do dnia 31 grudnia 1992 r. W okresie tym ważność paszportów służbowych może być przedłużana na wniosek naczelnych i centralnych organów administracji państwowej.

2. Paszporty konsularne stają się paszportami i zachowują ważność do czasu upływu terminów w nich określonych.
3. Paszporty nie wymienione w ust. 1 i 2, a wydane na podstawie dotychczasowych przepisów zachowują ważność do czasu upływu terminów w nich określonych.

Art. 17.

1. Z dniem wejścia w życie ustawy ulegają likwidacji wydziały paszportów funkcjonujące przy komendach wojewódzkich Policji.
2. Minister Spraw Wewnętrznych przekaze wojewodom, zgodnie z ich właściwością miejscową, dokumenty, mienie oraz etaty pozostające dotychczas w dyspozycji podlegających mu wydziałów paszportów.
3. Z dniem wejścia w życie ustawy policjanci pełniący służbę w dotychczasowych wydziałach paszportów przy komendach wojewódzkich Policji zostają z mocy prawa zwolnieni ze służby i stają się pracownikami urzędów wojewódzkich w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych (Dz.U. Nr 31, poz. 214, z 1984 r. Nr 35, poz. 187, z 1988 r. Nr 19, poz. 132, z 1989 r. Nr 4, poz. 24 i Nr 34, poz. 178 i 182 oraz z 1990 r. Nr 20, poz. 121). Przepis art. 151 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz.U. Nr 30, poz. 179) stosuje się odpowiednio.
4. Stosunki pracy, z pracownikami o których mowa w ust. 3 wygasają po upływie 6-ciu miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, jeżeli przed tym terminem nie zostaną z nimi nawiązane nowe stosunki pracy na dalszy okres; jednakże wcześniejsze rozwiązanie stosunku pracy przez zakład pracy może nastąpić za trzymiesięcznym wypowiedzeniem.

Art. 18.

1. W ustawie z dnia 29 marca 1963 r. o cudzoziemcach (Dz.U. Nr 15, poz. 77, z 1974 r. Nr 14, poz. 85, z 1977 r. Nr 11, poz. 45 i z 1983 r. Nr 63, poz. 288) wprowadza się następujące zmiany:
  - 1) w art. 13 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

"2. Kartę stałego pobytu wydaje właściwy ze względu na miejsce zamierzonego stałego pobytu (zamieszkania) cudzoziemca wojewoda, po zasięgnięciu opinii właściwego komendanta wojewódzkiego Policji. Wyrażenie tej opinii następuje w formie postanowienia, na które służy stronie zażalenie."
  - 2) w art. 15 ust. 4 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

"Wykonanie obowiązku odstawienia cudzoziemca do granicy spoczywa na komendancie wojewódzkim Policji właściwym ze względu na miejsce pobytu cudzoziemca."
  - 3) w art. 17:
    - a) dotychczasową treść artykułu oznacza się jako ust. 1,
    - b) dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

"2. Decyzje w sprawach, o których mowa w art. 15 wojewoda wydaje po zasięgnięciu opinii właściwego komendanta wojewódzkiego

Policji lub na jego wniosek. Wyrażenie tej opinii następuje w formie postanowienia, na które służy stronie zażalenie."

2. Zadania i odpowiadające im kompetencje określone w art. 4 ust. 1, art. 7 ust. 3, art. 11 ust. 1, art. 12, art. 14 ust. 3 i 4 i art. 17 ust. 1 ustawy wymienionej w ust. 1, należące dotychczas do komendantów wojewódzkich Policji, przechodzą do właściwości wojewodów.

Art. 19.

Traci moc ustawa z dnia 17 czerwca 1959 r. o paszportach (Dz.U. z 1967 r. Nr 17, poz. 81, z 1971 r. Nr 28, poz. 261, z 1983 r. Nr 66, poz. 298 i z 1984 r. Nr 31, poz. 172).

Art. 20.

Ustawa wchodzi w życie po upływie trzech miesięcy od dnia jej ogłoszenia.